

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра історії, теорії мистецтв та виконавства

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної
і навчальної роботи та рекрутації
проф. Гаврилюк С. В. _____

_____ 2017 р.

ІСТОРІЯ МУЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Робоча програма
нормативної навчальної дисципліни
підготовки освітнього ступеня «Бакалавр»
галузь знань 02 «Культура і мистецтво»
спеціальність 025 «Музичне мистецтво»
освітня програма «Музичне мистецтво»

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія музичної культури» для студентів освітнього ступеня «Бакалавр» галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 025 «Музичне мистецтво» освітньої програми «Музичне мистецтво» денної форми навчання

28 лютого 2017 року – 29 с.

Розробник: Коменда О.І., кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри історії, теорії мистецтв та виконавства

Рецензент: Новакович М.О., кандидат мистецтвознавства, доцент

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри історії, теорії мистецтв та виконавства
протокол №9 від 28.02.2017 р.

Завідувач кафедри: _____ Коменда О.І.

Робоча програма навчальної дисципліни
схвалена науково-методичною комісією Інституту мистецтв
протокол №6 від 09.03.2017 р.

Голова науково-методичної
комісії факультету _____ Шиманський П.Й.

Робоча програма навчальної дисципліни
схвалена науково-методичною радою університету

протокол № ____ від ____ . ____ . 2017 р.

© Коменда О.І., 2017

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 22	02 культура і мистецтво	нормативна
	025 музичне мистецтво музичне мистецтво	
Модулів 8	Бакалавр	Рік підготовки 2–4
Змістових модулів 4		Семестри 4–7
ІНДЗ: нема		Аудиторні 316 год.
Загальна кількість годин 660 год.		Лекції 100 год.
Тижневих годин: 4 семестр — аудиторних 8 год. 5, 6, 7 семестри — аудиторних – 4 год. Консультації – 5 год. Самостійної роботи – 4,8 год.		Практичні (семінари) 196 год.
		Лабораторні 20 год.
		Консультації (позааудиторні) 40 год.
	Самостійна робота 304 год.	
	Форма контролю: екзамен (4, 5, 7), залік (6)	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Історія музичної культури» є виховання високопрофесійного музиканта, сприяння його всебічному та гармонійному розвитку, естетичному і духовному збагаченню.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Історія музичної культури» є засвоєння студентами поняттєво-термінологічного апарату історичного музикознавства, отримання навичок слухання, розуміння, аналізу та інтерпретації музичних текстів та бачення музичної культури як однієї із

частин національної і світової культури в цілому.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- закономірності розвитку музичної культури від її зародження до сучасності;
- сутність основних теоретичних понять та категорій історичного музикознавства;
- творчість виданих українських та зарубіжних композиторів;
- методологію аналізу та інтерпретації музичних текстів;

вміти:

- сприймати і розуміти кращі зразки музичної культури минулого і сучасності;
- визначати жанрово-стильову приналежність запропонованих музичних творів;
- володіти методологією аналізу музичних творів з урахуванням знань напрямків і стилів мистецтва XVI–XIX ст.
- володіти мовленнєвими навичками.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 660 год. / 22 кредити ECTS.

3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Музична культура усної та писемної традиції. Історія європейської музики від зародження до XVIII ст.

Тема 1. Музична культура усної традиції. Методика збирання та вивчення фольклору. Обрядовий фольклор. Епос. Лірика.

1. Поняття «музична народна творчість». Специфічні ознаки народної музичної творчості. Побутування в усній традиції. Колективність творчого процесу. Анонімність. Синкретизм як неподільність слова, музики, руху. Функціональність (зв'язок із життєвою практикою). Опора на нетемперовану висотну систему. Імпровізаційність. Варіантність.
2. Основні жанри української народної музичної творчості в їх історичному розвитку (родо-жанрова система).
3. Типи народнопісенного віршування. Особливості музичної форми, народнопісенного ритму, ладовий зміст, мелодика, форми багатоголосся, стилі.
4. Поняття обрядового фольклору. Походження, розвиток і тематика. Виконання. Структура. Пісні зимового циклу. Веснянки. Русальні і купальські пісні. Жнивні пісні. Народне весілля і весільні пісні. Ро-

- динні та хрестинні пісні. Похоронні пісні і голосіння.
5. Загальна характеристика епосу. Українська народна дума. Її будова. Ладові основи. Епічний виконавський стиль. Історичні пісні. Тематика. Класифікація. Ритміка та форма. Ладова будова. Особливості виконання, багатоголосся. Ліро-епіка. Балади. Співанки-хроніки.
 6. Поняття лірики. Класифікація. Соціально побутова лірика. Козацькі пісні. Чумацькі пісні. Огляд рекрутських, солдатських, бурлацьких, наймитських та заробітчанських пісень. Побутова лірика. Дитячий фольклор. Колискові пісні. Пісні про кохання та родинний побут. Жартівливі і сатиричні пісні. Пісні-романси.

Тема 2. Музична культура писемної традиції. Античність. Середньовіччя. Відродження, Бароко.

1. Музика Стародавності, Середньовіччя, Відродження. Зародження музичних жанрів. Музика в Древній Греції. Мистецтво елліністичного періоду. Західноєвропейська музика середньовіччя. Огляд найважливіших жанрів церковної музики, світської і народної музики. Знаменний спів. Строчний спів. Музична культура західної Європи XIV–XVI ст. Виникнення національних композиторських шкіл. Становлення шкіл поліфонічної музики. Розквіт вокального мистецтва. Партесний спів. М. Дилецький. «Воскресенський канон». Літургії. «Грамматика музикальна».
2. Оперна та інструментальна музика Західної Європи XVII–XVIII ст. Бароко, класицизм, рококо. Формування оперних національних шкіл. Опера серія та опера буффа. Велика французька опера та французька комічна опера. Огляд творчості К.Монтеверді, А.Скарлатті, Ж.Б.Люлли, Г.Перселла, Р.Кайзера. Золота доба українського хорового мистецтва. М.Березовський. А.Ведель. Д.Бортнянський. Огляд оперної творчості. Оперні серія та комічні опери. Інструментальні жанри XVII–XVIII ст. Органна музика Німеччини. Мистецтво англійських верджиналістів. Французька клавірна школа. Скрипкова й клавірна музика Італії. Виникнення інструментальних жанрів в українській музиці.
3. Й.С. Бах. Органні, клавірні та вокально-інструментальні твори. Діапазон та художній зміст творчості. Концерти і сюїти. Пасіони і меси. Хоральні прелюдії. «Хроматична фантазія і фуга» ре мінор. Поєднання рис органного, клавірного, скрипкового письма. «Італійський концерт». Французькі та Англійські сюїти. «Страсті за Матвієм». Висока меса. Творчість Г.Ф. Генделя.

Змістовий модуль 2.

Європейська музична культура XVIII – першої половини XIX століття.

Тема 1. Музична культура XVIII століття. Віденська класична школа.

1. Просвітництво. К.В.Глюк. Оперна реформа. «Орфей». «Альцеста».
2. Естетика віденської класичної школи. Принципи і здобутки. Й. Гайдн. Характеристика творчості. Сонати. Симфонії.
3. В.А. Моцарт. Характеристика творчості. Риси стилю. Опери. Симфонії. Концерти. Універсалізм творчої особистості. Періодизація творчості. Оперна реформа. «Дон Жуан». «Чарівна флейта». Симфонія №41 до мажор «Юпітер». Фортепіанний концерт №20.
4. Л. ван Бетховен. Характеристика творчості. Риси стилю. Сонати. Симфонії. Втілення в творчості демократичних ідеалів епохи. Темі і образи Французької буржуазної революції. Періоди творчості. Риси бетховенського піанізму. Образи, жанри. Симфонізм як творчий метод Бетховена. Програмні увертюри. Вибрані фортепіанні сонати: №№1, 2, 7, 31. Симфонії: №7, 9.

Тема 2. Музична культура першої половини XIX століття. Романтизм. Формування національних композиторської шкіл. Розвиток оперного жанру.

1. Ф. Шопен. Ідейно-художній зміст творчості, її зв'язок з польським національно-визвольним рухом. Національна природа творчості. Створення самобутнього фортепіанного стилю. Мазурки, полонези, вальси. Прелюдії, етюди, ноктюрни. Традиції і новаторство трактування жанрів. Балади №№1, 2. Скерцо №1. Новий підхід до жанрів фантазії, сонати. Трагічний зміст фантазії фа мінор та сонати сі бемоль мінор. Фортепіанні концерти.
2. Творчість Ф. Ліста – новий етап у європейському музичному романтизмі. Різнобічність діяльності композитора. Періоди творчості. Новаторство Ф. Ліста: утвердження програмності як основного художнього принципу. Проблема синтезу мистецтв. Нові фортепіанні жанри. «Угорські рапсодії». Транскрипції і парафрази. «Роки паломництва». Соната сі мінор. Огляд доробку Ф. Ліста в жанрі симфонічної поеми. «Прелюди».
3. М. Глінка – засновник російської композиторської школи. Провідні ідеї творчості. Національна основа музики. Глінка і Україна. Співвідношення класичних і романтичних рис творчості. Оперна творчість. Програмний симфонізм. Камерно-вокальна творчість.
4. Р. Вагнер – німецький композитор, представник пізнього романтизму. Різнобічність діяльності Р. Вагнера. Творча «філософія». Періодизація творчості. Положення оперної реформи. Суть і значення дрезденського оперного доробку Р. Вагнера («Летючий голландець», «Тангейзер», «Лоенгрін»). «Трістан і Ізольда». «Нюрнберзькі мейсте-

рзінгери». «Перстень нібелунга» – кульмінація і завершення реформаторської діяльності Р.Вагнера.

5. Правдивість і демократизм творчості Дж. Верді. Зв'язок творчості Дж. Верді з італійською музичною культурою. Еволюція жанру опери. Оперна тріада 1950-х років: «Ріголетто», «Трубадур», «Травіата». «Аїда». Синтез жанрових особливостей великої опери та психологічної драми. «Отелло» – вершина творчих пошуків і досягнень Дж. Верді. Новизна композиції та драматургії.

Змістовий модуль 3.

Музична культура Західної і Східної Європи другої половини XIX – початку XX ст.

Тема 1. Основні досягнення європейської музичної культури другої половини XIX століття. Формування української національної композиторської школи.

1. М. Мусоргський. Реалізм і демократичний характер творчості. Історична тематика, соціально-психологічна та етико-моральна проблематика. Музична драма М. Мусоргського, її жанрові особливості. Інтонанційний словник композитора. Новизна стилю. Вокальні жанри. Значення творчості М. Мусоргського для мистецтва XX ст. М. Мусоргський і Україна.
2. П. Чайковський. Характеристика творчості. Чайковський і Україна. Симфонічна природа музичного мислення, динаміка форм. Симфонічна творчість. Різні типи симфонізму. Програмність. Оперна творчість. Камерно-вокальні жанри. Романсовість – основа інтонаційного словника П. Чайковського. Балетна реформа.
3. Українська музика в умовах протистояння ідеологічному тиску з боку російського імперіалізму. Початки української опери. С. Гулак-Артемівський. «Запорожець за Дунаєм» – поєднання рис buffa та українського музично-драматичного театру. П. Ніщинський. «Вечорниці» – підготовка української опери-драми. М. Аркас. «Катерина».
4. Перші зразки української симфонії. М. Калачевський. «Українська симфонія». П. Сокальський. Симфонія соль-мінор. Робота з народно-пісенним матеріалом.
5. Творчість М. Лисенка. Створення української композиторської школи. Універсалізм творчої діяльності. Загальна характеристика творчості. «Тарас Бульба». Хорові твори. «Музика до “Кобзаря”». «Радуйся, ниво неполітая». «Б'ють пороги». Камерно-вокальні твори на тексти Т. Шевченка, М. Старицького, І. Франка, Г. Гейне, А. Міцкевича. Обробки народних пісень. Фортепіанні твори. Рапсодія №2. «Героїчне скерцо». Мініатюри.

Тема 2. На зламі епох. Перехідні явища. Жанрові і стильові експерименти. Національна специфіка.

1. Імпресіонізм та неокласицизм. Творчість К. Дебюссі та М. Равеля. Імпресіонізм та неокласицизм. Фортепіанна творчість К. Дебюссі – нова сторінка в світовому фортепіанному мистецтві. Симфонічна творчість. М. Равель. Жанровий діапазон творчості та стильові пошуки композитора.
2. Веристська опера. Творчість Дж. Пуччіні. Риси веризму в операх «Богема» і «Тоска». Поєднання веризму і імпресіонізму в опері «Мадам Батерфляй».
3. Австро-німецький експресіонізм межі ХІХ–ХХ ст. Симфонічна творчість Г. Малера та Р. Штрауса. Г. Малер – видатний симфоніст межі ХІХ–ХХ ст. Тематизм. Гротескне переосмислення побутових жанрів як основа творчого методу композитора. Програмні симфонічні поеми Р. Штрауса.
4. Творчість О. Скрибіна в контексті розвитку світового мистецтва межі ХІХ–ХХ ст. Естетично-філософські погляди. Проблема новаторства. Особливості ладогармонічної системи. Історичне значення творчої діяльності С. Рахманінова – композитора, піаніста, диригента. Національні витоки стилю.
5. Послідовники М. Лисенка. К. Стеценко. Я. Степовий. М. Леонтович. Хорові твори. Духовна музика. Творчість С. Людкевича – основоположника західноукраїнської композиторської школи. М. Колесса.

Змістовий модуль 4.

Історія музичної культури ХХ – початку ХХІ століття.

Тема 1. Музична культура першої половини ХХ ст. Неостилі.

1. І. Стравінський. Характеристика творчості. Неофольклоризм. Некласицизм. Додекафонія. Значення композитора для історії сучасної музики. Феномен стильової гри. Музичний театр. «Весна священна». Неокласичні твори французького періоду творчості. «Пульчинела». «Цар Едіп». Серійна техніка у творах 1960-х років. «Агон». Духовна музика І. Стравінського. І. Стравінський і Україна.
2. М. Рославець. Особливості творчої індивідуальності. Естетично-художні принципи. Система синтетакорду як оригінальний авторський різновид ладотональної організації звуковисотного матеріалу. Роль камерно-вокального та камерно-інструментального жанрів. «Камерна симфонія». М. Рославець і Україна.
3. Нововіденська школа. Творчі здобутки А. Шенберга (фортепіанна сюїта ор.25), А. Берга, А. Веберна. Серійна система. Пуантилізм. Опера творчість Б. Бріттена. «Воєнний реквієм». Американська композитор-

ська школа. Пошуки Ч.Айвза.

4. Творчість композиторів Західної Європи в 1-й половині ХХ ст. Б.Барток. «Музика для струнних, ударних і челести». Морально-етичні теми в творчості П.Хіндеміта. Сценічні кантати К.Орфа. Композитори «Шістки». Урбанізм та експресіонізм як провідні тенденції творчості А.Онеггера. Радикальні експерименти Д.Мійо. Моноопери Ф.Пуленка.
5. Російська музична культура 1-ї пол. ХХ ст. С. Прокоф'єв. Музичний театр. Балети. «Війна і світ». Симфонії. Творчість Д. Шостаковича. Проблематика. Еволюція симфонічного стилю. «Воєнні» симфонії. Програмні симфонії. Вокальні симфонії. Досягнення Д. Шостаковича в оперному жанрі. «Катерина Ізмайлова». Камерно-інструментальна творчість.

Тема 2. Музична культура другої половини ХХ – початку ХХІ ст. Авангард. Постмодерн. Полістилістика.

1. Західноєвропейський та російський повоєнний авангард. Огляд творчості О. Мессіана, К. Штокхаузена, П. Булеза, Дж. Кейджа, А. Шнітке, Е. Денисова, С. Губайдуліної, Г. Канчелі. Панорама авангардних експериментів. О. Мессіан. Релігійно-філософські пошуки. «Лади обмеженої транспозиції». «Турангаліла». Фортепіанний цикл «20 поглядів на немовля Ісуса».
2. Основні тенденції та напрями розвитку української музичної культури ХХ ст. Творчість Б. Лятошинського. Симфонічні, фортепіанні, хорові твори. Еволюція симфонічного жанру. Фортепіанна творчість. В. Косенко. Огляд творчості. «11 етюдів у формі старовинних танців».
3. Симфонічні жанри в творчості Є. Станковича. «Sinfonia Larga». Творчість М. Скорика. «Карпатський концерт». Хорові твори Лесі Дичко. В. Сильвестров. Своєрідність стилю та творчої особистості. Феномен медитативного симфонізму.
4. Необарокові тенденції в творчості В. Бібіка. 34 прелюдії і фуґи. Духовні твори В. Камінського. Ліричні концепції Ю. Ланюка. «Палімпсести». Мистецькі акції та технологічні новації в творчості В.Рунчака та А.Загайкевич. «Страсті» О. Козаренка. О. Щетинський. Антифони. Музичний логос М. Ковалінаса.
5. Творчість сучасних волинських композиторів В. Герасимчук, В. Тиможинський. Хорова творчість. Музикознавці Волині.

3. Структура навчальної дисципліни

Структура навчальної дисципліни представляється у вигляді таблиці 2.

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Кількість годин				
		у тому числі				
		Лек.	Прак. (Сем.)	Лаб.	Конс.	Сам. роб.
1	2	3	4	5	6	
<u>4 семестр</u>						
<u>Змістовий модуль 1.</u>						
Музична культура усної та писемної традиції. Історія європейської музики від зародження до XVIII ст.						
Тема 1. Музична культура усної традиції. Методика збирання та вивчення фольклору. Обрядовий фольклор. Епос. Лірика.	102	–	40	20	4	38
Тема 2. Музична культура писемної традиції. Античність. Середньовіччя. Відродження, Бароко.	104	40	20	–	6	38
Разом за змістовим модулем 1	206	40	60	20	10	76
<u>5 семестр</u>						
<u>Змістовий модуль 2.</u>						
Європейська музична культура XVIII – першої половини XIX століття						
Тема 1. Музична культура XVIII століття. Віденська класична школа.	80	10	26	–	6	38
Тема 2. Музична культура першої половини XIX століття. Романтизм. Формування національних композиторської шкіл. Розвиток оперного жанру.	78	10	26	–	4	38
Разом за змістовим модулем 2	158	20	52	–	10	76
<u>6 семестр</u>						
<u>Змістовий модуль 3.</u>						
Музична культура Західної і Східної Європи другої половини XIX – по-						

чатку XX ст.						
Тема 1. Основні досягнення європейської музичної культури другої половини XIX століття. Формування української національної композиторської школи.	78	10	24	–	6	38
Тема 2. На зламі епох. Перехідні явища. Жанрові і стильові експерименти. Національна специфіка.	76	10	24	–	4	38
Разом за змістовим модулем 3	154	20	48	–	10	76
<u>7 семестр</u>						
Змістовий модуль 4. Історія музичної культури XX – початку XXI століття.						
Тема 1. Музична культура першої половини XX ст. Неостилі.	72	10	18	–	6	38
Тема 2. Музична культура другої половини XX ст. Авангард. Постмодерн. Полістилістика.	70	10	18	–	4	38
Разом за змістовим модулем 4	142	20	36	–	10	76
Усього годин	660	100	196	20	40	304

4. Теми практичних (семінарських) / лабораторних занять

№ з/п	Тема	Кількість годин
4 семестр		
1.	Методика збирання та записування фольклору. 1. Підготовка до експедиції. 2. Оформлення матеріалів експедиції. 3. Нотація вербальних текстів. 4. Методика нотної транскрипції. 5. Історія збирання та записування фольклору.	20
2.	Практика транскрипційної роботи.	20

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Акцентний ритм. 2. Дольний ритм. 3. Мірний ритм. 4. Рубатний ритм. 5. Синтаксичний ритм. 	20
3.	<p>Західноєвропейська музика середньовіччя.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Григоріанський хорал. 2. Літургична драма. 3. Мотет і кондукт. 4. Мистецтво трубадурів, труверів, міннезінгерів. 5. Перші види поліфонії. Органум. Школа Нотр-Дам. 	20
4.	<p>Музична культура Західної Європи XIV–XVI ст.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Італія. 2. Франція. 3. Нідерланди. 4. Іспанія. 5. Німеччина. 	20
5 семестр		
5.	<p>Й. Гайдн. Характеристика творчості.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клавірні сонати. 2. Ранні симфонії. Програмність. 3. Зрілі симфонії. «Паризькі». 4. Пізні симфонії. «Лондонські». 5. Жанр ораторії в творчості Й. Гайдна. «Пори року». 	16
6.	<p>Симфонічна творчість В.А. Моцарта.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ранні симфонії. 2. Симфонії №25, №29. «Штюрмерівські» образи і настрої. 3. Симфонія №40. 4. Симфонія №41. «Юпітер». 5. Симфонічний стиль В.А. Моцарта. 	18
7.	<p>Л. ван Бетховен. Еволюція жанру сонати.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Риси бетховенського піанізму. Образи, жанри. 2. Зв'язок жанру сонати з симфонічною творчістю. 3. Періодизація жанру. 4. Аналіз сонат №№1, 5, 8 «Патетична», 14 «Місячна», 17 «Буря». 5. Аналіз сонат №№ 21 «Автора», 23 «Апасіоната», 27, 32. 	18

6 семестр		
8.	Проблематика оперної творчості М. Мусоргського. 1. Ранні опери. «Саламбо». «Одруження». 2. Підхід до першоджерела. Лібрето. 3. «Борис Годунов». Жанрова специфіка. Драматургія. 4. «Хованщина». Соціально забарвлена говірка, як основа музичної декламації.	24
9.	Веристська опера. Творчість Дж. Пуччіні. 1. Веризм – провідний напрямок оперної музики на межі ХІХ–ХХ ст. П. Масканьї. Р. Леонкавалло. 2. Риси веризму в опері «Богема». 3. Своєрідність опери «Тоска». 4. Поєднання веризму і імпресіонізму в опері «Мадам Батерфляй».	24
7 семестр		
10.	М. Рославець – яскравий представник модернізму 1-ї пол. ХХ ст. 1. Особливості творчої індивідуальності М. Рославця як композитора-модерніста. 2. Естетично-художні принципи. 3. Система синтетакорду як оригінальний авторський різновид ладотональної організації звуковисотного матеріалу. 4. Роль камерно-вокального та камерно-інструментального жанрів.	18
11.	Сучасна музична культура Волині. 1. В. Герасимчук. 2. В. Тиможинський. 3. Музикознавці Волині.	18
Разом		216

5. Консультації

№ з/п	Тема	Кількість годин
4 семестр		
1.	Типи народнопісенного віршування. Особливості музичної форми.	2
2.	Закономірності народнопісенного ритму, його типи. Ри-	2

	тмічне моделювання.	
3.	Музичне мистецтво XVII–XVIII ст.	4
4.	Творчість Й. С. Баха.	2
	5 семестр	
5.	Оперний театр В. А. Моцарта.	4
6.	Симфонічна творчість Л. ван Бетховена.	6
	6 семестр	
7.	Ранній романтизм.	2
8.	Зрілий і пізній романтизм.	4
9.	Імпресіонізм та неокласицизм.	2
10.	Веризм.	2
	7 семестр	
11.	Творчість І. Стравінського	2
12.	Творчість композиторів Західної Європи в 1-й половині XX ст.	2
13.	Західноєвропейський авангард.	2
14.	Український авангард і поставагард.	4
	Разом	40

6. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин
	4 семестр	
1.	Розвиток музично-теоретичної думки у XIX та XX ст. Діяльність Ф.Колесси, К.Квітки.	16
2.	Інструментальна музика. Пісні-романси. Стрілецькі та повстанські пісні.	16
3.	Музика Стародавності, Середньовіччя, Відродження, XVII–XVIII ст.	16
4.	Підготовка до модульної контрольної роботи. Музика XVII–XVIII ст. Г.Ф.Гендель. Й.С. Бах (вивчення музичних тем напам'ять).	28
	5 семестр	
5.	В.А. Моцарт. Творче переосмислення досягнень західноєвропейської музики XVII–XVIII ст. Періодизація	16

	творчості.	
6.	Л. ван Бетховен. Втілення в творчості демократичних ідеалів епохи. Темі і образи Французької буржуазної революції. Періоди творчості.	16
7.	Риси ранньої творчості в симфонії №1. Зародження бетховенського стилю в симфонії №2. Симфонія №7 – приклад сплаву драматичного та жанрового симфонізму.	16
8.	Підготовка до модульної контрольної роботи. К.В. Глюк, Й. Гайдн, В.А. Моцарт, Л. ван Бетховен (вивчення музичних тем напам'ять).	28
6 семестр		
9.	П. Чайковський. Різні типи симфонізму. Програмність. Романсовість – основа інтонаційного словника П.Чайковського. Балетна реформа.	16
10.	М.Равель. Жанровий діапазон творчості та стильові пошуки композитора. Роль іспанського фольклору.	16
11.	Г. Малер – видатний симфоніст межі ХІХ–ХХ ст. Тематизм. Гротескне переосмислення побутових жанрів як основа творчого методу композитора.	16
12.	Підготовка до модульної контрольної роботи. Ф.Шопен, Ф. Ліст, Дж. Верді, Р. Вагнер (вивчення музичних тем напам'ять).	28
7 семестр		
13.	Нововіденська школа. Творчі здобутки А.Шенберга (фортепіанна сюїта ор.25), А.Берга, А.Веберна. Серійна система. Пуантилізм.	16
14.	О. Мессіан. Своєрідність естетики: релігійно-філософські пошуки. «Лади обмеженої транспозиції». «Турангаліла». Фортепіанний цикл «20 поглядів на немовля Ісуса».	16
15.	Творчість М. Колесси. Творчість Б. Лятошинського. Симфонічні, фортепіанні, хорові твори. В. Косенко.	16
16.	Підготовка до модульної контрольної роботи. І.Стравінський, Д. Шостакович, Б. Лятошинський (вивчення музичних тем напам'ять).	28
Разом		304

7. Методи навчання:

за типом пізнавальної діяльності:

- пояснювально-ілюстративні;

- репродуктивні;
- проблемні;
- пошукові;
- дослідницькі.

за джерелами знань:

- словесні: бесіда, лекція, розповідь, роз'яснення, дискусія;
- наочні: ілюстрації;
- практичні: вправи за фортепіано;
- відео- та аудіометоди: перегляд; прослуховування;
- робота з книгою та нотним текстом: читання, слухання, вивчення, реферування, складання плану, гра фрагментів за фортепіано (або відтворення голосом).

8. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Питання на екзамен (4 семестр)

1. Жанрово-стильові риси пісень зимового циклу.
2. Веснянки. Музичні особливості.
3. Русальні, купальські, жнивні пісні.
4. Народне весілля і весільні пісні. Хід весільного обряду.
5. Родинні та хрестинні пісні. Похоронні пісні і голосіння.
6. Українська народна дума. Її будова. Ладові основи.
7. Історичні пісні. Класифікація. Ритміка та форма.
8. Ліро-епіка. Балади. Співанки-хроніки.
9. Соціально побутова лірика. Козацькі пісні. Чумацькі пісні.
10. Пісні про кохання та родинний побут. Жартівливі і сатиричні пісні.
11. Інструментальна музика. Пісні-романси.
12. Музика Стародавності та Середньовіччя.
13. Музична культура Західної Європи XIV–XVI ст.
14. Жанр опери у XVII–XVIII ст.
15. Бароко, класицизм, рококо.
16. Золота доба українського хорового мистецтва XVIII ст.
17. Інструментальні жанри XVII–XVIII ст.
18. Й.С. Бах. Особистість. Погляди. Творча діяльність.
19. Й.С. Бах. Органні та клавірні твори.
20. Й.С. Бах. Вокально-інструментальні твори.

Питання на екзамен (5 семестр)

1. К.В. Глюк. Характеристика творчості. Принципи оперної реформи.

2. К.В. Глюк. «Орфей».
3. Віденська класична школа.
4. Й. Гайдн. Характеристика творчості. Клавірні сонати.
5. Й. Гайдн. Симфонічна творчість.
6. В.А. Моцарт. Характеристика і періодизація творчості. Риси стилю. Опера реформа.
7. Симфонічна творчість В.А.Моцарта.
8. В.А. Моцарт. Реквієм.
9. Л. ван Бетховен. Характеристика творчості. Риси стилю. Періоди творчості.
10. Риси бетховенського піанізму. Еволюція жанру сонати.
11. Симфонізм як творчий метод Бетховена. Симфонія №5 – зразок симфонії-драми. Симфонія №9.
12. Ф.Шопен. Ідейно-художній зміст творчості, її зв'язок з польським національно-визвольним рухом.
13. Малі і великі форми в творчості Ф. Шопена.
14. Творчість Ф.Ліста – новий етап у європейському музичному романтизмі.
15. Симфонічні і фортепіанні жанри творчості Ф. Ліста.
16. Р. Вагнер – німецький композитор, представник пізнього романтизму. Різномісність діяльності.
17. Р. Вагнер. Оперні дрезденського періоду.
18. Здобутки Р. Вагнера швейцарського і байротського періодів.
19. Дж. Верді. Опера триада 1950-х рр.
20. Дж. Верді. Вершинне значення опери «Аїда» у творчості композитора.

Питання на залік (6 семестр)

1. М. Мусоргський. Реалізм і демократичний характер творчості.
2. П. Чайковський. Різні типи симфонізму.
3. Українська музика в умовах протистояння ідеологічному тиску з боку російського імперіалізму.
4. Початки української опери. С. Гулак-Артемівський. П. Ніщинський.
5. Перші зразки української симфонії. М. Калачевський. П. Сокальський.
6. Творчість М.Лисенка. Створення української композиторської школи.
7. «Музика до „Кобзаря”» М. Лисенка. Характеристика циклу.
8. Опера спадщина М. Лисенка.
9. Фортепіанна творчість М. Лисенка.
10. Імпресіонізм та неокласицизм. Творчість К. Дебюссі та М. Равеля.

11. Веристська опера. Творчість Дж. Пуччіні.
12. «Богема» Дж. Пуччіні – характеристика основних образів твору.
13. Австро-німецький експресіонізм межі ХІХ–ХХ ст. Симфонічна творчість Г. Малера та Р. Штрауса.
14. Різні види симфонізму Г. Малера. Симфонії №№ 1, 4, 5. «Пісня про землю».
15. Творчість О.Скрябіна в контексті розвитку світового мистецтва межі ХІХ–ХХ ст.
16. Історичне значення творчої діяльності С. Рахманінова – композитора, піаніста, диригента.
17. Фортепіанні концерти С. Рахманінова.
18. Послідовники М. Лисенка. К. Стеценко. Я. Степовий. М. Леонтович.
19. Творчість С. Людкевича – основоположника західноукраїнської композиторської школи.
20. М. Колесса. Творчий портрет.

Питання на екзамен (7 семестр)

1. І. Стравінський. Характеристика творчості. Неофольклоризм. Некласицизм. Додекафонія.
2. М. Рославець. Система синтетакорду. Творчість.
3. «Шістка». А. Онеггер. Д. Мійо. Ф. Пуленк.
4. Нововіденська школа. А. Шенберг. А. Берг. А. Веберн.
5. Б. Барток. «Музика для струнних, ударних і челести».
6. Морально-етичні теми в творчості П. Хіндемита.
7. Сценічні кантати К. Орфа.
8. Оперна творчість Б. Бріттена. «Воєнний реквієм».
9. С. Прокоф'єв. Музичний театр. Балети. «Війна і світ».
10. Проблематика симфоній Д. Шостаковича. Еволюція симфонічного стилю.
11. Досягнення Д. Шостаковича в оперному жанрі. «Катерина Ізмайлова».
12. Західноєвропейський авангард другої хвилі.
13. О. Мессіан. Своєрідність естетики. «Турангаліла». «20 поглядів на немовля Ісуса».
14. Творчість Б. Лятошинського. Симфонічні, фортепіанні, хорові твори.
15. В. Косенко. Огляд творчості. «11 етюдів у формі старовинних танців».
16. Симфонічні жанри в творчості Є. Станковича.
17. М. Скорик. Творчий портрет.
18. Хорова творчість Л. Дичко.
19. В. Сильвестров. Своєрідність стилю та творчої особистості.

9.Методи та засоби діагностики успішності навчання

Засоби діагностики успішності навчання: усне опитування, семінари, письмові тестові завдання, музичні вікторини, письмові контрольні роботи, залік, екзамен.

Критерії оцінювання семінарського заняття

відмінно (15–20) – студент правильно і повно засвоїв тему, у відповіді висвітлив образно-художній та жанрово-стильовий зміст творчого доробку композиторів, перелічив основні твори, зазначив їх найхарактерніші особливості, продемонстрував здатність проаналізувати запропонований музичні твори та узагальнити результати цього аналізу, вказав особливості образно-художнього змісту творів та їх музичного втілення, продемонстрував володіння музичною термінологією, знання музичного матеріалу, уміння розпізнати і дати вичерпну теоретичну інформацію (композитор, твір, частина, тональність, назва сцени і т. д.) щодо запропонованого на слух музичного фрагменту. Матеріал відповіді виклав логічно, згідно з нормами літературної мови.

добре (9–14) – студент правильно, але неповно засвоїв тему, у відповіді допустив 2–3 незначні неточності – не достатньо повно висвітлив образно-художній та жанрово-стильовий зміст творчого доробку композиторів, не зазначив особливостей основних творів, продемонстрував здатність проаналізувати запропоновані музичні твори, але не зміг узагальнити результати цього аналізу, вірно вказав особливості образно-художнього змісту твору, але допустив незначні неточності у характеристиці їх музичного втілення, допустив незначні термінологічні неточності, в цілому виявив знання музичного матеріалу, уміння розпізнати і дати певну інформацію (композитор, назва твору) щодо запропонованого на слух музичного фрагменту.

задовільно (3–8) – студент розкрив тему неповно, матеріал виклав не послідовно, з помилками, не висвітлив суть образно-художнього та жанрово-стильового змісту творчого доробку композиторів, перелічив твори без коментарів, матеріал виклав не послідовно, з помилками, не виявив здатність аналізу твору, неточно визначив особливості образно-художнього змісту творів, допустив суттєві помилки у характеристиці їх музичного втілення, продемонстрував розуміння музичної термінології, але допустив при цьому ряд неточностей та помилок, в цілому виявив знання музичного матеріалу,

уміння розпізнати і дати часткову інформацію (композитор або твір) щодо запропонованого на слух музичного фрагменту.

незадовільно (0–2) – студент виявив дуже фрагментарні знання, в цілому не розкрив змісту тем, продемонстрував незнання музичного матеріалу та неволодіння термінологією.

Критерії оцінювання контрольної роботи

відмінно (21–30) – студент правильно і повно засвоїв навчальний матеріал, у відповіді висвітлив образно-художній та жанрово-стильовий зміст творчого доробку композиторів, перелічив основні твори, зазначив їх найхарактерніші особливості, продемонстрував здатність проаналізувати запропоновані музичні твори та узагальнити результати цього аналізу, вказав особливості образно-художнього змісту творів та їх музичного втілення, продемонстрував володіння музичною термінологією, знання музичного матеріалу, уміння розпізнати і дати вичерпну теоретичну інформацію (композитор, твір, частина, тональність, назва сцени і т. д.) щодо запропонованих на слух музичних фрагментів. Відповідь виклав логічно, згідно з нормами літературної мови. Дав відповіді на додаткові запитання.

добре (11–20) – студент правильно, але неповно засвоїв навчальний матеріал, у відповіді допустив 2–3 незначні неточності – не достатньо повно висвітлив образно-художній та жанрово-стильовий зміст творчого доробку композиторів, не зазначив особливостей основних творів, продемонстрував здатність проаналізувати запропонований музичний твір, але не зміг узагальнити результати цього аналізу, вірно вказав особливості образно-художнього змісту творів, але допустив незначні неточності у характеристиці їх музичного втілення, допустив незначні термінологічні неточності, в цілому виявив знання музичного матеріалу, уміння розпізнати і дати певну інформацію (композитор, назва твору) щодо запропонованих на слух музичних фрагментів.

задовільно (1–10) – студент засвоїв навчальний матеріал неповно, виклав непослідовно, з помилками, не висвітлив суть образно-художнього та жанрово-стильового змісту творчого доробку композиторів, перелічив твори без коментарів, з помилками, не виявив здатність аналізу творів, неточно визначив особливості образно-художнього змісту творів, допустив суттєві помилки у характеристиці їх музичного втілення, продемонстрував розуміння музичної термінології, але допустив при цьому ряд неточностей та помилок, в цілому виявив знання музичного матеріалу, уміння розпізнати і дати часткову інформацію (композитор або твір) щодо запропонованих на слух музичних фрагментів.

незадовільно (0) – студент не володіє теоретичним матеріалом, виявив повне незнання музичного матеріалу та музичної термінології.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

в кожному семестрі

Поточний контроль (мах = 40 балів)		Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1		Модуль 2		
Зміст. модуль 1 (Зміст. модуль 2) (Зміст. модуль 3) (Зміст. модуль 4)		МКР 1	МКР 2	
Тема 1	Тема 2	30	30	
20	20			100

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диф. заліку
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Добре
75–81	C	
67–74	D	Задовільно
60–66	E	
1–59	Fx	Незадовільно

11. Методичне забезпечення

1. Коменда О. П'ять прелюдій О. Скрябіна op. 74 і п'ять «харківських» прелюдій М. Рославця: до питання традицій і новаторства ладогармонічної мови / Ольга Коменда // Наукові записки. Мистецтвознавство.

- Тернопільський педуніверситет ім. В. Гнатюка. – № 2 (3). – 1999. – С. 45–52.
2. Коменда О. Микола Рославець (1881–1944): початок творчого шляху в історико-культурному контексті доби / О. І. Коменда // Науковий вісник Волинського державного університету імені Лесі Українки. Історичні науки. – № 3. – 2000. – С. 184–188.
 3. Коменда О. М. Рославець і А. Шенберг: спроба фенотипологічних паралелей в ракурсі художньо-естетичних передумов становлення серійності / Ольга Коменда // Київське музикознавство. – В. 8. – 2002. – С. 80–90.
 4. Коменда О. Микола Рославець: стабільні й біжучі ознаки стилю / Ольга Коменда // Ін-т мистецтв., фолькл. та етнолог. імені М. Т. Рильського НАН України: депонована. – Київ, 2003. – 16 с.
 5. Коменда О. Риси стилю творчості М. Рославця / Ольга Коменда // Матеріали до українського мистецтвознавства (на пошану А. І. Мухи): зб. наук. пр. – Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Т. Рильського НАНУ. – В. 3. – 2003. – С. 42–48.
 6. Коменда О. Микола Рославець у контексті української культури // Ольга Коменда // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Наукові записки РДГУ. – Т. 9 – 2004. – С. 37–54.
 7. Коменда О. Риси творчої особистості М. Рославця: психологічний, естетичний та стильовий зрізи / Ольга Коменда // Студії мистецтвознавчі. – Число 2 (6). Театр. Музика. Кіно. – 2004. – С.70–81.
 8. Коменда О. Взаємодія дедуктивного та індуктивного методів пізнання у співпраці «викладач – студент» в учбовому курсі музичної літератури середнього закладу музичної освіти / Ольга Коменда // Мистецька освіта: матеріали Всеукр. наук.-практ. конференції «Педагогічні пошуки в галузі мистецької освіти в Україні на межі третього тисячоліття: традиції, сучасність, перспективи». – Луганськ : [б. в.], 2003. – С. 200–202.
 9. Коменда О. Черты символизма в творческом наследии Н. Рославца: эстетический и стилевой аспекты / Ольга Коменда // Миф. Символ. Знак: материалы научной конференции. – 2004. – апрель ; [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.festival.bryansk.ru/statyi/statyi_gl.htm
 10. Коменда О. Камерна кантата в українській музиці 2-ї пол. ХХ ст. Основні напрямки і тенденції розвитку жанру / Ольга Коменда // Проблеми педагогічних технологій. В. 1 (31). – 2006. – С. 22–26.
 11. Коменда О. Неофольклоризація культового жанру у «Нагірній проповіді» В. Рунчака як продовження практики жанрового синтезу І. Стравінського: музично-інтонаційний та естетично-художній аспекти / Ольга Коменда // Студії мистецтвознавчі. – Число 4. Театр. Музика. Кіно. – 2005. – С. 24–32.

12. Коменда О. Українська музика межі ХХ – ХХІ століть у здобутках композиторів покоління 1990-х. Стан розвитку та перспективи / Ольга Коменда // Проблеми педагогічних технологій. В. 2–4 (31–33). – 2006. – С. 38–43.
13. Коменда О. Духовні теми і жанри в українській музиці кін. ХХ ст. – поч. ХХІ ст. / Ольга Коменда // Студії мистецтвознавчі. – Число 4 (16). Театр. Музика. Кіно. – 2006. – С. 51–55.
14. Коменда О. Традиції І. Стравінського у творчості Віктора Тиможинського / Ольга Коменда // Проблеми педагогічних технологій. В. 2–4 (31–33). – 2006. – С. 33–38.
15. Коменда О. Музика, поезія і танець у хореодрамі Віктора Тиможинського «Неминуча» / Ольга Коменда, Віктор Дужич-Ніколайчук // Студії мистецтвознавчі. – Число 2 (18). Театр. Музика. Кіно. – 2007. – С. 58–65.
16. Коменда О. Риси гармонічного стилю кантати М. Скорика «Весна» / Ольга Коменда, Віктор Тиможинський // Музикознавчі студії Інституту мистецтв ВДУ імені Лесі Українки та НМАУ ім. П. І. Чайковського: зб. наук. пр. – В. 1. – 2007. – С. 71–87.
17. Коменда О. Деякі аспекти жанрово-стильового діалогу в сучасному українському органному мистецтві / Ольга Коменда, Олександр Дем'янчук // Музикознавчі студії Інституту мистецтв ВДУ імені Лесі Українки та НМАУ ім. П. І. Чайковського: зб. наук. пр. – В. 1. – 2007. – С. 64–70.
18. Коменда О. Стильові маски «Царя Едіпа» І. Стравінського як один із прийомів драматургії театру показу / Ольга Коменда // Стравінський та Україна: тези Міжнародної наук.-теор. конф. 15–17 черв. 2007, Луцьк: РВВ «Вежа» ВДУ імені Лесі Українки. – С. 66–69.
19. Коменда О. Музичні маски «Царя Едіпа» І. Стравінського в контексті розвитку модерного театру ХХ ст. / Ольга Коменда // Музикознавчі студії Інституту мистецтв ВДУ імені Лесі Українки та НМАУ ім. П. І. Чайковського: зб. наук. пр. – В. 2. – 2008. – С. 89–105.
20. Коменда О. «Стравінський. Думки і музика» А. Яжембської: новий підхід до вивчення творчості композитора / Ольга Коменда, Віктор Тиможинський // Музикознавчі студії Інституту мистецтв ВДУ імені Лесі Українки та НМАУ ім. П. І. Чайковського: зб. наук. пр. – В. 2. – 2008. – С. 206–217.
21. Коменда О. Музичні нотації / Ольга Коменда // Поліська дома. – В. 3. Літо: зб. наук. пр. ; [збр., упор., прокомент. В. Давидюк, музичні нотації О. І. Коменда]. – Луцьк: ПВД «Твердиня», 2008. – С. 387–402.
22. Коменда О. Жанрово-стилістичний дискурс «Двох хорів rustico» Віктора Тиможинського / Ольга Коменда // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Наукові записки Рівненського державного

- гуманітарного університету: зб. наук. пр. – Вип.14. – 2009. – С. 115–133.
23. Коменда О. Музикознавчі інтерпретації поняття стилю / Ольга Коменда // Музикознавчі студії Інституту мистецтв ВНУ імені Лесі Українки та НМАУ ім. П.Чайковського: зб. наук. пр. – Вип.3 / упоряд. О. І. Коменда. – 2009. – С. 66–76.
24. Коменда О. Поняття жанру в сучасному музикознавстві / Ольга Коменда // Музична україністика: сучасний вимір: зб. наук. пр. – Вип. 3. – 2009. – С. 120–140.
25. Коменда О. Стиль, напрямок і метод: до питання розмежування та правомірності застосування понять у музикознавстві / Ольга Коменда // Проблеми педагогічних технологій: зб. наук. пр. В. 3–4. – 2009. – С. 68–76.
26. Коменда О. Музикознавчі інтерпретації поняття стилю / Ольга Коменда // Українське мистецтвознавство: матеріали, дослідження, рецензії. зб. наук. пр. – Вип. 9. – 2009. – С. 113–118.
27. Коменда О. Сміслові метаморфози «Кривого танця» Віктора Тиможинського / Ольга Коменда // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету: зб. наук. пр. – Вип. 15: у 2-х тт. – Том 1. 2009. – С. 186–193.
28. Коменда О. Функції концепту «надія» у кантаті Віктора Тиможинського на слова Лесі Українки / Ольга Коменда // Наукові записки Тернопільського педагогічного університету ім. В. Гнатюка та НМАУ ім. П. І. Чайковського. Серія: Мистецтвознавство. – №2 (29). – 2009. – С. 57–63.
29. Волинське державне училище культури і мистецтв ім. І. Ф. Стравінського : документально-історичне видання ; [упор. О. І. Коменда]. – Луцьк : ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2010. – 56 с.
30. Коменда О. «Ой у Луцьку славнім...» Віктора Тиможинського: до питання подієвості музичного тексту / Ольга Коменда // Ставропігійські філософські студії. Ultima ratio : зб. наук. пр. з філософії, психології, мистецтвознавства, культурології, педагогіки та філософії освіти. – Вип. 4. – Львів : Ставропігійон, 2010. – С. 129–144.
31. Коменда О. Інтертекстуальний простір «Українського ревію» О. Козаренка / Ольга Коменда, Наталія Сухоцька // Музикознавчі студії Інституту мистецтв ВНУ імені Лесі Українки та НМАУ ім. П.Чайковського: зб. наук. пр. – Вип.7. – 2011. – С. 428–448.
32. Україна – Стравінський – сучасна музична культура: буклет Міжнародної науково-теоретичної конференції, присвяченої 130-річчю з дня народження І. Ф. Стравінського ; [упоряд. О. І. Коменда, В. Г. Панасюк]. – Луцьк : Вид-во «Терен», 2012. – 56 с.

33. Коменда О. Жанрово-інтонаційні джерела тематизму Олександра Козаренка: процес формування творчої індивідуальності / Ольга Коменда // Музикознавчі студії Інституту мистецтв ВНУ імені Лесі Українки та НМАУ ім. П.Чайковського: зб. наук. пр. – Вип. 9. – 2012. – С. 201–231.
34. Коменда О. Жанрово-інтонаційні джерела тематизму Олександра Козаренка: інтонаційні відкриття композитора / Ольга Коменда // Музикознавчі студії Інституту мистецтв ВНУ імені Лесі Українки та НМАУ ім. П.Чайковського: зб. наук. пр. – Вип.10. – 2012. – С. 141–157.
35. Коменда О. Концентрований і розосереджений види тематизму у камерній творчості Олександра Козаренка / Ольга Коменда // Яровиця. – 2013. – №1. – С. 8–13.
36. Коменда О. Жанрово-інтонаційні джерела тематизму камерної кантати Олександра Козаренка «П'єро мертвопетлює» / Ольга Коменда // Українська культура: минуле, сучасне шляхи розвитку: зб. наук. пр. Рівненського державного гуманітарного університету. – У 2-х т. – Вип. 18. – 2012. – Т. 1. – С. 162–165.
37. Коменда О. «Concerto Rutheno» Олександра Козаренка: тематизм, принципи розвитку, особливості драматургії / Ольга Коменда // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Мистецтвознавство. – 2013. – №1. – С. 10–16.
38. Коменда О. Жанрово-інтонаційні джерела творчості Олександра Козаренка / Ольга Коменда // Минуле і сучасне української музичної культури крізь призму європейських класичних традицій: зб. матер. наук.-практ. конф. в межах Всеукраїнського конкурсу вокально-хорового та інструментального ансамблевого виконавства ім. Я. С. Степового. – Харків : ХНАДУ, 2013. – С. 13–15.
39. Коменда О. Естрадно-джазові твори Мирослава Скорика / Ольга Коменда // Новината за напреднали наука – 2013: матеріали за ІХ міжнародна научна практична конференція. – 17–25 май. – Том 42. Фізическа культура и спорт. Музыка и живот. – 2013, Софія: «Бял ГРАД-БГ» ООД. – С. 67–72.
40. Коменда О. Особливості піанізму Олександра Козаренка (на прикладі камерного виконавства) / Ольга Коменда // Яровиця. – 2013. – №2. – С. 42–48.
41. Коменда О. Олександр Козаренко – піаніст: генеза виконавського стилю / Ольга Коменда // Музикознавчі студії Інституту мистецтв СНУ імені Лесі Українки та НМАУ ім. П.Чайковського: зб. наук. пр. – Вип.11. – 2013. – С. 43–72.
42. Коменда О. «Вічне коло ніде не замкнеться до краю»: нова редакція «Орестей» Олександра Козаренка (до 50-річчя з дня народження ком-

- позитора) / Ольга Коменда // Музикознавчі студії Інституту мистецтв СНУ імені Лесі Українки та НМАУ ім. П.Чайковського: зб. наук. пр. – Вип.12. – 2013. – С. 143–146.
43. Коменда О. Рання творчість Олександра Козаренка: початок формування індивідуальності композитора і піаніста / Ольга Коменда // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету: зб. наук. пр. – Вип. 19: у 2-х тт. Том 1. – 2013. – С. 197–204.
44. Коменда О. Симфонічна творчість Олександра Козаренка / Ольга Коменда // Вісник Прикарпатського університету. Вип. 26–27. Мистецтвознавство. – 2012–2013. – С. 73–82.
45. Komenda O. Współczesny kompozytor ukraiński Ołeksander Kozarenko i jego twórczość sceniczna / Olga Komenda // Kamerton. – Rzeszów. – 2013. – №57. – S. 252–259.
46. Коменда О. Музична мова і мовлення в концепції українського національного мово-стилю Олександра Козаренка / Ольга Коменда // Яровиця. – 2014. – №3. – С. 133–139.
47. Коменда О. Жанрово-інтонаційні джерела тематизму (на прикладі творчості Олександра Козаренка) / Ольга Коменда // Записки Наукового товариства імені Шевченка – Т. ССLXVII. Праці музикознавчої комісії. – 2014. – С. 252–283.
48. Коменда О. «„П’єро” подарував мені Київ, а „Дон-Жуана” вже Львів...»: ескіз творчого портрету Олександра Козаренка / Ольга Коменда // Музикознавчі студії Інституту мистецтв СНУ імені Лесі Українки та НМАУ ім. П.Чайковського: зб. наук. пр. – Вип. 13. – 2014. – С. 12–38.
49. Коменда О. Універсальна творча особистість Олександра Козаренка / Ольга Коменда // Музикознавчі студії Інституту мистецтв СНУ імені Лесі Українки та НМАУ ім. П.Чайковського: зб. наук. пр. – Вип. 14. – 2014. – С. 13–29.
50. Коменда О. Фортеп’янні твори Лисенка в інтерпретації Олександра Козаренка / Ольга Коменда // Українська музика. 2014. №3 (13). С. 43–51.
51. Коменда О. Рецензія на компакт-диск Олександра Козаренка «Фортеп’янна музика Миколи Лисенка» / Ольга Коменда // Українська музика. №4 (14) 2014. – С. 156–159.
52. Коменда О. Волинський осередок Національної спілки композиторів України: навч. посіб. / Аделіна Єфіменко, Ольга Коменда. – Луцьк : РВВ «Вежа» ВДУ імені Лесі Українки, 2006. – 214 с.
53. Коменда О. Творчість М. Рославця у контексті становлення музичного модернізму: навч.-метод. посіб. / Олександр Дем’янчук, Ольга Коменда. – Луцьк : РВВ «Вежа» ВДУ імені Лесі Українки. – 2008. – 198 с.

54. Пісні Волині й Полісся. Наш роде хороший... : зб. нар. пісень. – В. 1 ; [транскрипції, упорядкування, передмова О. І. Коменда, записи П. В. Клекоцюк]. – Луцьк: ВМА «Терен», 2009. – 216 с.
55. Коменда О. Українська музична народна творчість: робоча навчальна програма (напряом 6.020204 «Музичне мистецтво») / О. І. Коменда, Л. П. Ігнатова. – Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки, 2012. – 20 с.

12. Список джерел

1. Аберт Г. В.А.Моцарт / Аберт Г. – Чч. 1–2. Кн. 1–2. – М. : Музыка, 1987–1988.
2. Абызова Е. М.П. Мусоргский / Абызова Е. – М.: Сов. композитор, 1986. – 132 с.
3. Альшванг В. Л.Бетховен / Альшванг В. – М.: Госмузизд, 1964. – 279 с.
4. Асафьев Б. О музыке П.Чайковского / Асафьев Б. – Л.: Советский композитор, 1972. – 78 с.
5. Белза И. А.Н.Скрябин / Белза И. – М.: Музыка, 1987. – 89 с.
6. Беляев В. Мусоргский. Скрябин. Стравинский / Беляев В. – М.: Музыка, 1972. – 123 с.
7. Брук М. Ж.Бизе / Брук М. – М.: Госмузизд, 1968. – 45 с.
8. Вульфийус П. Ф. Шуберт / Вульфийус П. – М.: Музыка, 1983. – 243 с.
9. Галь Г. Брамс. Вагнер. Верди. Три мастера – три мира / Галь Г. – М.: Музыка, 1986. – 368 с.
10. Ганина М. А.К.Глазунов / Ганина М. – Л.: Гос муз изд, 1961. – 56 с.
11. Глинка М. Записки / Глинка М. – М.: Музыка, 1988. – 198 с.
12. Гордеева Е. Композиторы «Могучей кучки» / Гордеева Е. – М.: Музыка, 1985. – 219 с.
13. Дельсон В. А.Скрябин / Дельсон В. – М.: Музыка, 1971. – 298 с.
14. Друскин М. И.С.Бах / Друскин М. – М.: Музыка, 1982. – 335 с.
15. Друскин М. История зарубежной музыки / Друскин М. – В.4. – М.: Музыка, 1984. – 498 с.
16. Друскин М. О западноевропейской музыке XX века / Друскин М. – М.: Советский композитор, 1973. – 125 с.
17. История русской музыки в 10-ти томах. – М.: Музыка, 1983-86.
18. История русской музыки: пособие для вузов. – Т.1–2, Кн. 2–3. – М.: Музыка. – 1972–1981.
19. История русской музыки. Т.Т.1–2., М.: Музыка, 1972, 1981.
20. Конен В. История зарубежной музыки / Конен В. – В.3. – М.: Музыка, 1981. – 465 с.
21. Корабельникова Л. Творчество С.И.Танеева / Корабельника Л. – М.: Советский композитор, 1986. – 86 с.
22. Крауклис Т. Симфонические поэмы Ф.Листа / Крауклис Т. – М.: Музыка, 1974. – 89 с.

23. Крюков А. А.К.Глазунов / Крюков А. – М.: Музыка, 1982. – 56 с.
24. Кунин И. Н.А.Римский-Корсаков / Кунин И. – М.: Музыка, 1979. – 156 с.
25. Левашова О. М.И.Глинка / Левашова О. – Кн. 1–2. – М.: Музыка, 1987–1988.
26. Левик Б. Р.Вагнер / Левик Б. – М.: Музыка, 1981. – 295 с.
27. Левик Б. История западноевропейской музыки / Левик Б. – В. 2. – М.: Музыка, 1980. – 305 с.
28. Ливанова Т. История западно-европейской музыки до 1789 г. / Ливанова Т. – Т.1–2 – М.: Музыка, 1982–85.
29. Мартынов И. Очерки по зарубежной музыке 1-й пол. XX века / Мартынов И. – М.: Музыка, 1970. – 156 с.
30. Мильштейн А. Ф.Лист / Мильштейн А. – Т.1–2. – М.: Госмузизд, 1954–57.
31. Мильштейн А. Хорошо темперированный клавир И.С.Баха / Мильштейн А. – М.: Гос муз изд, 1956. – 138 с.
32. Михайлов М. А.К.Лядов / Михайлов М. – Л.: Музыка, 1985. – 178 с.
33. Музыка XX века. Очерки. Кн. 1–5. – М.: Музыка, 1976–1987.
34. Неболюбова Л. Музыкальная культура Австрии и Германии XIX века / Неболюбова Л. – К.: Музична Україна, 1990. – 163 с.
35. Нестьев И. История зарубежной музыки / Нестьев И. – В.5. – М.: Музыка, 1988. – 445 с.
36. Орлова Е. П.И.Чайковский / Орлова Е. – М.: Музыка, 1980. – 256 с.
37. Павчинский С. Произведения Скрябина позднего периода / Павчинский С. – М.: Госмузизд, 1969. – 69 с.
38. Прибегина Г. П.И.Чайковский / Прибегина Г. – М.: Музыка, 1986. – 143 с.
39. Розеншильд К. История западноевропейской музыки / Розеншильд К. – В.1. – М.: Музыка, 1969. – 498 с.
40. Роллан Р. Жизнь Бетховена / Роллан Р. – М.: Музыка, 1954. – 123 с.
41. Савенко С. С.И.Танеев / Савенко С. – М.: Музыка, 1984. – 125 с.
42. Соловцов А. Н.А.Римский-Корсаков / Соловцов А. – М.: Советский композитор, 1984. – 125 с.
43. Соловцова Л. Дж.Верди / Соловцова Л. – М.: Музыка, 1981. – 296 с.
44. Фрид Э. М.П.Мусоргский / Фрид Э. – Л.: Сов. композитор, 1979. – 189 с.
45. Хубов Г. М.Мусоргский / Хубов Г. – М.: Госмузизд, 1969. – 468 с.
46. Швейцер А. И.С.Бах / Швейцер А. – М.: Госмузизд, 1965. – 657 с.
47. Шлифштейн С. Мусоргский. Художник. Время. Судьба / Шлифштейн С. – М.: Сов. композитор, 1975. – 168 с.
48. Энтелис Л. Силуэты композиторов XX века / Энтелис Л. – Л.: Музыка, 1973. – 248 с.

Додаткова література

1. Асафьев Б. Э.Григ / Асафьев Б. – Л.: Сов. композитор, 1984. – 65 с.
2. Гулинская З. Б.Сметана / Гулинская З. – М.: Гос муз изд, 1968. – 122 с.
3. Друскин М. И.Брамс / Друскин М. – М.: Музыка, 1988. – 88 с.
4. Егорова В. Симфонии А.Дворжака / Егорова В. – М.: Музыка, 1979. – 116 с.
5. Київське музикознавство: зб. наук. пр. – Вип. 1–10. – К. : вид-во НМАУ ім. П.Чайковського, КДВМУ ім. Р.М.Глієра, 1999–2005.
6. Контрасти. 4–11-й Міжнародні фестивалі сучасної музики. – Львів, 1998–2005.
7. Крунтяева Т. Б.Сметана / Крунтяева Т. – Л.: Сов. композитор, 1976. – 56 с.
8. Левашова О. Э.Григ / Левашова О. – М.: Госмузизд, 1962. – 826 с.
9. Малиньон Ж. Ж.Ф.Рамо / Малиньон Ж. – Л.: Сов. композитор, 1983. – 69 с.
10. Мейлих Е. Ф.Мендельсон-Бартольди / Мейлих Е. – Л.: Сов. композитор, 1973. – 116 с.
11. Науковий Вісник НМАУ ім. П.І. Чайковського: зб. наук. пр. – Вип. 1–90. – Київ: вид-во Національної музичної академії України ім. П.Чайковського. – Київ, 1999–2005.
12. Римский-Корсаков Н. Летопись моей музыкальной жизни / Римский-Корсаков Н. – М.: Музыка, 1980. – 283 с.
13. Рыцарева С. К.В.Глюк / Рыцарева С. – М. : Музыка, 1987. – 167 с.
14. Смирнов М. Фортепианные произведения композиторов «Могучей кучки» / Смирнов М. – М.: Сов. композитор, 1971. – 62 с.
15. Сохор А. А.П.Бородин / Сохор А. – М.-Л.: Сов. композитор, 1965. – 97 с.
16. Українське музикознавство: зб. наук. пр. – Вип. 1–35. – Київ: вид-во МКіМ України, НМАУ ім. П.Чайковського, ЦМУ. – Київ, 1970–2004.
17. Хохловкина А. Г.Берлиоз / Хохловкина А. – М.: Музыка, 1966. – 198 с.
18. Царёва Е. И.Брамс / Царёва Е. – М.: Музыка, 1986. – 365 с.